

FRA ZOOLOGISK MUSEUM

IX.

Af FINN SALOMONSEN.

Invasion of Stor Korsnæb (*Loxia pytyopsittacus* Borkh.) 1947.*(Irruption of Parrot-Crossbill 1947.)*

I 1929 fandt sidste Gang Invasion af Stor Korsnæb (*Loxia pytyopsittacus* Borkh.) Sted i Danmark. Mægtige Flokke, i hvilke kun et Faatal Individuer af Lille Korsnæb (*Loxia c. curvirostra* L.) forekom, strejfede rundt paa Sjælland fra Oktober til langt ind i December (SALOMONSEN, D. O. F. T. 24, 1930, p. 101). I Efteraaret 1947 har en Invasion af Stor Korsnæb atter fundet Sted, og som sidste Gang er den indskrænket til Øerne Øst for Storebælt. Fuglene synes at være ankommet paa næsten samme Tid som sidst, nemlig i sidste Tredjedel af Oktober, og der er ligeledes Iagttagelser gennem hele Vinteren.

Paa en af sine mange Ekskursioner i Tisvilde Hegn opdagede Konservator U. MØHL-HANSEN den 25. Oktober 1947 en større Flok Stor Korsnæb ikke langt fra Ramløse. En Serie blev nedlagt til Museet. Konservator ERIK PETERSEN havde ogsaa iagttaget Arten i en lille Plantage ved Hundige Strand i Begyndelsen af November, og den 9. Nov. nedlagde han to Stykker til Museet. Maalene (i mm) for det af de to Konservatorer indsamlede Materiale er som følger:

Lokalitet	Dato	Køn	Vinge- længde	Næb- længde	Næb- bredde	Næb- højde
Tisvilde Hegn	25. 10. 1947	♂ ad.	101	21	10.5	15
—	—	♂ ad.	101	21	10.5	15.5
—	—	♂ ad.	102	21	10.5	15
—	—	♀ ad.	102	20	9.5	15
—	—	♀ ad.	101	20.5	10	14.5
—	—	♀ ad.	100	20	10	15.5
—	—	♀ juv.	101	19	10	15
—	—	♀ juv.	99	19	9	14
Hundige Strand . . .	9. 11. 1947	♂ ad.	103	21	10	15
—	—	♂ juv.	100	19	10	14

For Sammenligning med Maal af Lille Korsnæb henvises til D. O. F. T. 24, 1930, p. 103. Forøvrigt nedlagde Konservator MØHL-HANSEN ogsaa en Lille Korsnæb i Tisvilde Hegn den 25. 10. 1947. Det var en ♀ juv., der havde følgende Maal: Vingelængde: 90, Næblængde: 17.5, -bredde: 8.5, -højde: 11.5 mm, altsaa betydelig mindre end de ovennævnte Maal af Stor Korsnæb.

Cand. mag. HOLGER POULSEN har ogsaa iagttaget den i Tisvilde Hegn i November, i Flokke paa omkring 50 og 25 Stykker, og han oplyser desuden, at Zoologisk Have har modtaget 2 ♀♀ fra Hillerøds Omegn, fanget i Begyndelsen af November. Endelig meddeler Hr. POULSEN, at i Boserup Skov ved Roskilde er en Flok paa ca. 25 iagttaget af Hr. ANTON SØRENSEN i November. Hr. CARL JOHAN OTTO meddeler, at han den 15. November iagttog en Flok Stor Korsnæb paa 20-25 Stk. i Hornbæk Plantage. Fuglene sad i et Par store Skovfyr, hvor de var travlt beskæftigede med at behandle Koglerne, der ustandseligt faldt ned. Senere havde Hr. OTTO igen Lejlighed til at iagttage Stor Korsnæb, idet han paa Ekskursion den 13. Dec. i Tisvilde Hegn saa 6-8 Eksemplarer i et Omraade med mange Skovfyr. Et enkelt lille Korsnæb blev ogsaa iagttaget. Konservator MØHL-HANSEN har endnu saa sent som 1. Febr. 1948 iagttaget Stor Korsnæb i Tisvilde Hegn.

I Frisørmester H. W. HANSENS Samling i Saxkøbing-Rørbæk findes en Stor Korsnæb, ♂ ad., Marielyst paa Falster, 2. November 1947. Hr. HANSEN oplyser endvidere (*in litt.* til mig), at han den 11. Nov. iagttog en Flok Stor Korsnæb paa ca. 25 Stk., overvejende gamle Fugle, ved Engestofte paa Lolland. Desuden har der i Plantagerne paa Falsters Østkyst været iagttaget temmelig store Flokke i Efteraaret 1947, efter hvad Hr. HANSEN meddeler.

SUMMARY: An irruption of the Parrot-Crossbill (*Loxia pytyopsittacus* Borkh.) took place in the eastern parts of Denmark during the autumn 1947. The birds appeared in flocks of about 25-50 birds. They arrived in the last week of Oct. and stayed at least to Jan.-Febr. 1948. The irruption was restricted to the islands of Zealand and Lolland-Falster. Measurements (in mm.) of wing-length, and length, breadth and height of bill (in the order given) of some specimens collected for the Zoological Museum is shown in the table.

**Nye Forekomster af Sortspætte (*Dryocopus martius* (L.))
i Danmark.**

(*Black Woodpecker in Denmark.*)

Den 15. Okt. 1946 fandtes en Sortspætte (*Dryocopus m. martius* (L.)) død i Ganløse Ore af Hr. WEINRICH ORESKOV, Hestetang, Farum, og indsendtes til Zoologisk Museum af Skovrider JUST HOLTEN. Fuglen, der blev skindlagt, er en ung Hun. I en Følgeskrivelse meddeler Skovrider HOLTEN, at "Sortspætten er flere Gange i de senere Aar set i Distriktets Skove, sidst to Stykker sammen den 5. December 1945."

Sortspætten er saaledes ved at brede sig her paa Sjælland siden sin Indvandring for ikke saa mange Aar siden. Dette bestyrkes af flere andre Iagttagelser i den senere Tid. Saaledes skriver Skovrider VAGN HOLSTEIN til mig (*in litt.*), at to Sortspætter har opholdt sig i Jægerspris Skovene fra Efteraaret 1946 og til Februar 1947, da Brevet afsendtes til mig. I Dansk Jagttidende **63**, Nr. 11, 1947, p. 57 staaer følgende Meddelelse: "Skytte CARL BREHM, Rosenfeld, meddeler Møns Folkeblad, at man i November i Fjor under en Jagt paa Rosenfeld iagttog et Eksemplar af den nu her i Landet saa sjældne Sortspætte." I Samme Aargangs Nr. 14, p. 96 omtales, at et Par holder til paa Krusesminde ved Korsør, hvor de blev iagttaget i November 1946. Hunnen blev desværre skudt og findes nu udstoppet hos Forfatteren CHR. MÜLLER. Endelig meddeles det i Frederiksborg Amts Avis for 25. Januar 1947, at en Sortspætte i "de sidste Dage", altsaa midt i Januar 1947, er iagttaget i Tisvilde Hegns nordre Skovpart. Efter Beskrivelsen at dømme var det en Hun. "Sortspætten har med sit kraftige Næb indrettet sig et Opholdssted i et af de gamle Træer, idet den har hugget en Fordybning i det staaende Træ, og der er to cirkelrunde Huller ind til Opholdsstedet, hver paa ca. 10 cm i Diameter. Det er ret anselige Mængder af Spaaner og Splinter, der er fløjet til alle Sider, og som nu ligger ved Roden af Træet."

Forhaabentlig hører man snart om Sortspættens Ynglen her i Landet, hvor der — ogsaa paa Sjælland — flere Steder er Betingelser for at den kan tage varigt Ophold.

SUMMARY: The Black Woodpecker (*Dryocopus m. martius* (L.)) has in recent years appeared as a winter visitor on Zealand, where it has

been reported especially from the forests of the north eastern parts of the island. Some new records are now given which extend its winter-quarter to the utmost south and west of Zealand. A specimen found dead at Ganløse Ore, N. Zealand, 15. Oct. 1946, ♀ juv., is now in the Zoological Museum.

MINDRE MEDDELELSER

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula* (L.)) ved Rye.

10. Juni 1947 saa jeg i Rye Nørreskov nær Rye to Dompapper (♂♀) med Føde i Næbbet, hvad der jo tydede paa at de ynglede der; Reden fandt jeg dog ikke. Antagelig har det været Lille Dompap (*Pyrrhula pyrrhula minor* Chr. L. Brehm), der paa sin Fremtrængen mod Nord i Jylland er naaet hertil.

HARRIET JØRGENSEN.

Sildemaage (*Larus fuscus* L.) ynglende paa Saltholm.

Paa en Vandring gennem Sølvmaagernes (*Larus argentatus* Pont.) Yngleomraade paa Saltholm 11. 5. 1947 opdagedes nogle Sildemaager (*Larus fuscus* L.), som holdt sig svævende over et bestemt Sted i Terrænet. Ved Afuring lykkedes det at konstatere, hvilken af de mange Maagereder den ene Sildemaage gik ned paa. Der var 2 Æg, og de var allerede ved en flygtig Betragtning kendeligt mindre end Sølvmaageæggenes; Reden var ligeledes mindre (ca. 20 cm indvendig Diameter) end Sølvmaagerederne.

En Maaling paa Stedet af Æggene gav følgende Tal:

I	Længde	65,8 mm	Bredde	46,0 mm
II	„	64,7 „	„	45,0 „

Til Sammenligning anføres Maal paa Æg fra Sølvmaage, Sildemaage og Stormmaage (*Larus canus* L.) fra RUDOLF SÖDERBERG: Våra fåglars ägg och bon.

Sølvmaage:	Længde	fra 70—78 mm	Bredde	fra 47—54 mm
Sildemaage:	„	„ 63—71,5 „	„	„ 44—51 „
Stormmaage:	„	„ 50—65 „	„	„ 37—45 „

Foruden det paagældende Par Sildemaager opholdt 2 andre Sildemaager sig i Nærheden, men der blev ikke fundet mere end den ene Rede.